

Motion till riksdagen 2007/08:So344

av **Staffan Danielsson och Annie Johansson (c)**

Könsstympling av barn

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att föräldrar inte äger sina omyndiga barns kroppar.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att lagen om förbud mot könsstympling av kvinnor görs könsneutral så att den även omfattar omskärelse av omyndiga pojkar.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att landstingen inte ska kunna åläggas att utföra könsstympling av omyndiga pojkar.

Motivering

Äger föräldrar sina barns kroppar? Ska föräldrar kunna besluta att deras omyndiga barn ska könsstymplas genom omskärelse? Ska landstingen kunna åläggas att för föräldrarnas räkning utföra denna oåterkalleliga operation på omyndiga pojkar?

Omskärelse av sexualorganen förekommer sedan tusentals år tillbaka i olika kulturer och religioner. Det innebär ett kirurgiskt ingrepp där man skär bort olika delar av organen.

Religiösa riktningar vill ofta synligt visa upp sin särprägel och sina medlemmars tillhörighet till en viss trosuppfattning. Det kan vara en huvudbonad, en slöja, en burka som helt döljer kvinnans ansikte, en viss klädedräkt, kors-tecken, offentliga böner, radband osv. Och det kan även vara rent kirurgiska bortoperationer som för alltid deformerar människokroppen till något annat än hur den var vid födseln. Oftast drabbar dessa stymplingar de känsliga könsorganen.

Vad gäller kvinnor finns en levande diskussion om att detta är oacceptabla ingrepp och att dessa ingrepp bör upphöra. I Sverige är kvinnlig omskärelse förbjuden och grova fall kan ge upp till tio års fängelse, något som är en vik-

Fel! Okänt namn på

tig markering då det för all framtid förstör kvinnans möjlighet till normalt sexuellt umgänge och kränker hennes rätt till personlig integritet.

Vad gäller män finns inte samma debatt och manlig omskärelse är tillåten i Sverige. Manlig omskärelse är visserligen ofta ett mindre ingrepp jämfört med den kvinnliga, men för den skull innebär den inte en mindre kränkning av den personliga integriteten.

Båda ingreppen innebär att människokroppen så som den är skapad vid födseln förändras genom ett kirurgiskt ingrepp där delar av de känsliga sexualorganen skärs bort. Utöver det principiellt mycket tvivelaktiga att efter födseln förändra en människas kropp innebär omskärelse före myndighetsåldern ett allvarligt ingrepp mot barnets integritet eftersom föräldrar oåterkalleligt fattar beslut om sina barns kroppar.

Centerpartiet lägger mycket stor vikt vid integritetsfrågorna, och det här är ett oerhört tydligt exempel på hur i dessa fall ett barns integritet kränks genom att de föräldrar som man är helt beroende av tillåts besluta om att barnens könsorgan ska stympas. Det förs i svensk lagstiftning ett resonemang om att en kontroll ska göras av att barnen ska samtycka till ingreppet även vid mycket unga år. Detta är självfallet en fråga om integritetssynpunkt orimlig ståndpunkt, ett barn mellan exempelvis tre och tio år ska inte rimligen få "samtycka" till beslut av denna återkalleliga art, och ett barn som är helt beroende av sina föräldrar tycker naturligen detsamma som de vare sig barnet utsätts för övertalning eller ej.

Självfallet bör kulturella och religiösa sedvänjor bemötas med respekt, men det finns gränser för vad ett modernt samhälle, baserat på mänskliga rättigheter, såsom rätt till sin egen kropp, kan acceptera. Därför är den svenska lagstiftningen mot kvinnlig omskärelse mycket bra, liksom att Sverige driver frågan internationellt. Men det är också följdriktigt att förbudet mot omskärelse av omyndiga utsträcks till att omfatta även omskärelse av pojkar.

Alla icke-medicinskt motiverade ingrepp i de kvinnliga könsorganen har varit förbjudna i lag sedan 1982. Nuvarande lagar har däremot en tillåtande hållning mot könsstympning av pojkar.

Den nuvarande lagen som reglerar könsstympning av pojkar tillkom 2001, och i förarbetena diskuteras ingående formalia kring själva stympningen, vem som är behörig att utföra stympningen, rätt till smärtlindring, föräldrars rätt till religionsutövning etc.

Märkligt nog bagatelliseras följderna av ingreppet på ett anmärkningsvärt och i flera fall direkt felaktigt sätt. Ingenting nämns om hur invalidiserande ingreppet är, vad det innebär för den drabbade i form av funktionsnedsättning av könsorganet, vad det innebär i form av saknad av en viktig kroppsdel resten av livet eller vilket psykologiskt trauma det kan innebära att utsättas för en stympning.

Stympningen är alltid invalidiserande. Den medför nedsatt känslighet och ärrbildning. Barnets rättigheter åsidosätts på ett sätt som inte anstår ett modernt rättssamhälle. Den nuvarande lagen strider direkt mot FN:s konventioner om mänskliga rättigheter på flera punkter.

Fel! Okänt namn på

Det är inga andra kroppsstympningar som i dag accepteras, så varför ska stympning av pojkars könsorgan accepteras? Till och med hundars svansar har ett bättre lagskydd sedan det blev förbjudet att stympa dessa.

Könsstympning innebär ett mycket större ingrepp i barnets liv än vad som kan försvaras med allmän hänvisning till föräldrars rätt att bestämma över sina barn. Nuvarande lagstiftning som har en tillåtande hållning till stympning har argumenterat för den långa och betydelsefulla tradition, bland främst muslimer och judar, som manlig könsstympning (omskärelse) innebär. Den föreslagna lagändringen tar hänsyn till detta; eftersom åldersgränsen föreslås bli 18 år lämnas möjlighet för den man som önskar könsstympa sig att göra det efter att han har fyllt 18 år.

Regeringen bör därför återkomma med förslag till lagstiftning som innebär att lagen (1982:316) om förbud mot könsstympning av kvinnor görs könsneutral så att den även kommer att skydda pojkar under 18 år.

Det förs nu en diskussion om att landstingen ska kunna åläggas att på föräldrarnas uppdrag utföra könsstympning av pojkar. Motivet är att det är bättre att sjukvården gör det än att det sker i dolda former och på ett icke professionellt sätt. Detta motiv är principiellt ohållbart och den rimliga lösningen är istället enligt ovan att könsstympning av omyndiga pojkar förbjuds.

Stockholm den 26 september 2007

Staffan Danielsson (c)

Annie Johansson (c)